

(10) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨ. ਰਾਜੂ ਰੋਡਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (3) ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ।

(11) ਇੱਥੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਹਿਸ ਸੁਣੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਮਾਮਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਘਟਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 2 ਜੂਨ, 1999 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਿਆ। ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2000 ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਕੀਲ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਰਜ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਹਿੰਦਰਾ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਟੇਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਦਾਲਤੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ : ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੁਣ ਮਾਮਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। , ਲਈ ਪੂਰਬਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

(12) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 8 ਮਈ, 2000 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(13) ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਹਿਕ

ਐਚ.ਐਸ. ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ ਗਰਗ ਜੇ.ਜੇ.

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2000 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 5053

6 ਜੂਨ 2000 ਈ

ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 - ਐੱਸ. 99—ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2000—ਐੱਸ. 99(1)(a) ਅਤੇ (b)—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950—ਕਲਾਮ 243(ਸੀ)(2) ਅਤੇ 243(ਸੀ)(3)-

1998 ਦਾ 15 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ—

(3) ਜੇਟੀ 1997 (1) ਐਸਸੀ 486

ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ—ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 15 ਆਫ 1998 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਏ ਗਏ 1994 ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ. 99(1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਇੱਥੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ 60:40 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ - ਸਰਕਾਰ। ਸੋਧ ਐਕਟ, 2000 ਦੁਆਰਾ S. 99 (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 70:30 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਕਲਾ। 243(C)(2) ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨਾਲ। 243(C)(3)- ਕੀ ਸੋਧ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 243 (C)(2) - ਹੋਲਡ, ਹਾਂ - ਸੋਧ ਐਕਟ, 2000 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ S.99(1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (a) ਅਤੇ (b) ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ)(2) ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243(ਸੀ) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ ਤੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ਪਰਾ 12)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2000 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243 (ਸੀ) (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ) (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ IX ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1998 ਦੇ ਐਕਟ 15 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਏ.ਈ.ਟੀ. ਦੇ ਐਸ. 99 ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਉਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਿਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ 40% ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 60% ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243 (ਸੀ) ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਧਾਰਾ 243(ਸੀ), (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਪਰਤਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ 30% ਮੈਂਬਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ 70% ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

(ਪਰਾ 13)

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 243(C)(2) ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 243(C)(3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਇਸ ਯੋਗ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ)(2) ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 99(1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ੳ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਧਾਰਾ 243(ਸੀ)(2) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 15)

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਰੁਣ ਵਾਲੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਿਆਕਤ ਅਲੀ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਏ.ਜੀ. ਮਸੀਹ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ੳ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।, 2000, ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

(2) ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(3) ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ 1 ਜੂਨ, 1993 ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ 73 ਵੀਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗ IX ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ') ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 99 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ 15 ਤੋਂ 25 ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 99 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 60 : 40 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ੇਦ 243(ਸੀ) (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ (ਸੋਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1999, 31 ਦਸੰਬਰ, 1999 ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-2 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ੳ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 99 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੋਵਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਸਨ-ਜੋ ਕਿ ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤ 70: 30 ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਸਨ।

(4) ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2000 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੋਧ ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ P-3 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 99(1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (ੳ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243 (ਸੀ) (2) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ

ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਨੇ ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। . ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ 30 ਤੱਕ ਘਟਾ ਕੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਲਈ 70 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਧਾਰਾ 243 (ਸੀ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਰੰਗੀਨ ਅਭਿਆਸ ਸੀ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(5) ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1998 ਦੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰਕਹੀਣ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉੱਚ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 70% ਸੀਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ 30% ਸੀਟਾਂ ਭਰ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਭੈਣ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸਬੰਧ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਹੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਆਰਐਫਐਫ ਆਰਟੀਕਲ 243(ਸੀ)(2) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 70 : 30 ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 243 (ਸੀ)(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(7) ਰਾਜ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਏ.ਜੀ. ਮਸੀਹ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ) ਖੁਦ (ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ.

(8) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(9) ਸੰਵਿਧਾਨ (ਸੱਤਰ ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 1992 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧੀਆਂ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਧੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਅਕਸਰ ਹੋਰਫੇਰੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਰਾਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੇਅਰਪਰਸਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਭਾਵ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਸ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 243 (ਸੀ) ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 60:40 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। , 1998 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 15 ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਆਬਜੈਕਟ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੰਮਤੀ ਦੇ 40% ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ 60% ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243(2) ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਧਾਰਾ 243(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ

ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।"

(10) ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਪੰਚਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੁਣ 70:30 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

243C : ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ

ft) ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੋਵੇ, ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਪੰਚਾਇਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਪੰਚਾਇਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੋਵੇ, ਪੂਰੇ ਪੰਚਾਇਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(3) ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(a) ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਮੱਧ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਚ;

(b) ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ;

1998 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 99

ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ। (1) ਹਰੇਕ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ:

(a) ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਛੇ ਤੋਂ ਦਸ ਸਿੱਧੇ ਮੈਂਬਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਹਲਕੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੈ;

(b) ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ;

ਬਸ਼ਰਤ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸੱਠ: ਚਾਲੀ;

(c) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸ ਦੇ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ

Jagjit Singh & others v. The State of Punjab & others 463
(H.S. Bedi, J.)

ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ;

- (d) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਜੋ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ;
- (2) ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਵੇਂ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣ। ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 99

ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਧਾਰਾ 99 ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਲਈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ:-

- (a) ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ;
- (b) ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸੱਤਰ ਤੀਹ ਹੋਵੇਗਾ।

(12) ਅਨੁਛੇਦ 243(ਸੀ)(2) ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ। ਵਿਦਿਅਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243 (ਸੀ) ਦੇ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ (3) 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ ਤੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਉਕਤ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ।

(13) ' ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243(ਸੀ)(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ' ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਯੋਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ। ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ)(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ IX ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੀ 1998 ਦੇ ਐਕਟ 15 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 99 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਉਸੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ 40% ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 60% ਸਰਪੰਚਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243 (ਸੀ) ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 243(ਸੀ)(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਲਟਫੇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਫ 30% ਮੈਂਬਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ 70% ਅਸਿੱਧੇ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

(14) ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਰੋਸਾ *ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬਨਾਮ ਦਿ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (1) 'ਤੇ ਕੁਝ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਲੈਣ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਬੇਦਖਲੀ ਤੱਕ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮਾੜਾ ਸੀ। ਹੋਬਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲੀ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਖੋਜਣ ਲਈ ਨਾਵਾਂ, ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਖਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੱਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243 (ਸੀ) (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ)(3) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 70:30 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ।

(15) ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪੀ. ਵਜਰਾਵੇਲੂ ਮਦਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ ਫਾਰ ਲੈਂਡ ਐਕਵਾਇਰ, ਵੈਸਟ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2) 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ .ਲੈਂਡ ਐਕਵਾਇਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਮ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਪੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਇਹ ਸੋਧ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ. ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਲੰਘਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਅਪਣਾਇਆ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਕਾਬ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 243(ਸੀ)(2) ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ)(3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯੋਗ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 243(ਸੀ)(2) ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 99(i) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਅਤੇ (b) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਧਾਰਾ 243(C)(2) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(16) ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ